

אגיש מקע ווארט

גליון תשע"ז פרשת נח א' חשון תשפ"ה

אגדה ובקיאות

ונח מצא חן בעיני ה' [נ' ח']

למה דווקא נח ניצל ? למה דווקא הוא?! מה הוא כבר עשה, שהיתה לו את הזכות, להיות היחיד מכל הבריאה כולה שינצל מהמבול?! בגלל שהוא לא חטא? גם תינוקות לא חטאו, ובכל זאת הם נספו במבול! ...נח לא ניצל בגלל שהוא היה צדיק. כי כשיש חרון אף על כל הבריאה, אז כולם נספים, גם תינוקות וצדיקים... נח ניצל בגלל שהוא מצא חן. ולמה נח מצא חן בעיני ה' ? 'אומר אור החיים הקדוש: יש 3 מצוות בתורה, שכשאדם מקיים אותם, הן מסוגלות להמשיך חן על האדם בעיני הקב"ה. כך שאפילו חרון אף לא ישלוט בו. אך מאחר שאם אנשים ידעו מה הם אלה המצוות, כולם יעזבו את שאר המצוות ויעשו רק אותם כדי למצוא חן. ...לכן התורה כיסתה עליהן, לא גילתה לנו אותם. נח שהיה מקיים את שלושת המצוות האלה, זכה למצוא חן בעיני הקב"ה, וזאת היה הסיבה שהוא היה היחיד שניצל! אבל ר' אלעזר אזכרי, תלמיד האר"י ז"ל גילה לנו הסוד...אומר 'ספר חרדים': אם רוצה אדם למצוא חן בעיני ה'...מה הוא יעשה? תרי"ג תעניות...? לא. סעודת הודיה...? גם לא. יהא ניעור כל הלילה ויע-סוק בתורה...? גם זה לא. אולי 3 פעמים תהלים בתענית דיבור...? לא ולא! אומר 'ספר חרדים' הדבר היחיד שהוא צריך לעשות זה... לא לכעוס, שנאמר 'ונח מצא חן בעיני ה'', ולא פירשו למה. אלא בשמו-פירושו. שהיה נח בדיבורו, ובמעשיו, ובהילוכו. לכן מצא חן, כי אותיות 'חן' הן אותיות 'נח'...אדם שעבד על עצמו עד כדי שהוא לא יכול לכעוס, אז גם הקב"ה כבר לא יכול לכעוס עליו! זה סוד הסודות!!! מה יותר קשה? לעשות שלום בין אש למים או בין אנשים? עושה שלום במרומי-הקב"ה שעושה שלום בין אש למים, הוא גם יעשה שלום עלינו. יותר קל לעשות שלום בשמיים. שמיים זה אש ומים. אז איפה ה-א' של האש? בשביל שלום צריך לוותר לכן הא' נעלם. אבל למה דווקא האש 'צריכה לוותר אולי שה'מים' יוותר? יש לו שני מ"מים...כי מי שהוא יותר אש-הוא זה שצריך לוותר! למצוא חן נח איש צדיק תמים היה בדורותיו. "כבר ידוע מה שאמר אור החיים הקדוש שנח לא ניצל מהמבול משום שהוא היה צדיק...לא זאת הסיבה. למה? בגלל שאם אכן כך היה, הרי גם תינוקות שלא חטאו שניספו במבול, היו צריכים להינצל... אז מה כן היה הסיבה? אומר אור החיים הקדוש: משום שהוא מצא חן! "ונח מצא חן בעיני ה'"..., יש מצוות שאם אדם עושה אותם הן מעלות חן על עושיהן בעיניו של בורא העולם! אך כדי שבני אדם לא יעזבו את שאר המצוות ויעסקו רק בהן, הקב"ה העלים מאיתנו את המצוות האלה. ונח שזכה ועסק באותן מצוות

זה מה שהציל אותו מהמבול...החן! טוב, ומה בכל זאת אפשר לעשות כדי למצוא חן...?אומר החת"ם סופר: אולי הרבה סוגים של פקחים. אבל לכל פיקחות יש גבול...יש סוג של פיקח עד שהוא נעצר בקיר של כסף...הוא מתנהג כאדם חכם בכל התחור-מים, אבל כשזה נוגע לכסף, הוא מתחיל לעשות שטויות. יש סוג של פיקח עד שהוא נעצר בקיר של כבוד...הכבוד מעביר אותו על דעתו. יש סוג של פיקח עד שהוא מגיע לקיר של קנאה...אבל יהודי ירא שמיים באמת, לא עוצר לא בקיר של כסף, לא בקיר של כבוד, וגם לא בקיר של קנאה...הפיקחות שלו עוברת קירות ומסכים, עד שהיא פוגעת בקיר של...שלום. שם נעצרת הפיקחות שלו"...השם גבולך שלום. "ירא שמיים אומר: מוטב אהיה שוטה, ואל אהיה במחלוקת. הוא מוכן לוותר על ה-כ-ל בשביל להרבות שלום, אפילו להיקרא שוטה! יש גבול לפיקחות שלו, וקוראים לזה שלום. מה הקב"ה משלם לו בעבור זה? אומר החת"ם סופר: התשלום הוא המשך הפסוק"...חלב חטים ישביעך", הוא יזכה לעושר מופלג והרווחה גדולה! משום ש"חיי בני ומזוני, לאו בזכר-תיה תליא, אלא במזלא. "אבל רש"י אומר שזכות גדולה כן יכולה לשנות את המזל...ומה הזכות הגדולה הזו? אומר החת"ם ס: אדם שעושה שלום!

[אפיריון לשלמה]

"אלה תולדת נח" [נ, ט']

מבאר רש"י - "ללמדך שיעקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים". כותב הרב בן ציון מוצפי שליט"א" [בספרו "דורש ציון"] - נח היה צאצא של מתושלח הצדיק, סבו היה חנוך הצדיק שתפר מגעלים ועל כל תפירה ותפירה היה מייחד ייחודים ואומר "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", עד אשר באה מרכבה של סוסי אש ולקחה אותו חי למעלה. יוצא שלנח היה ייחוס גדול מאוד, אך כאשר באה התורה לומר לנו את שבחו, היא אומרת "אלה תולדת נח" - שתולדותיהם מעשים טובים' וקשה וכי זה מה שיש לתורה הקדושה לומר עליו--- הרי היה לו ייחוס גדול - בנם של קדושים? ומסביר הרב בן ציון מוצפי שליט"א - כאשר רוצים לשבח ולומר מיהו הבנאדם באמת ומהי דרגתו, המדד הוא על ידי מעשיו בלבד. ואדרבה פעמים שייחוסו של האדם מדיגש את חסרונותיו שכן אבא שלך היה צדיק ותראה איך אתה ניראה-- הכלל הוא אל תספר לי את ייחוסך, אלא ספר לי את מעשיך! ר' חיים מבריסק זצ"ל - היה בקיא בכל התורה כולה, הוא ידע בבלי וירושלמי עם ראשונים וש"ע. כאשר שאלו אותו על מה אדם צריך לשים דגש במשך כל ימי חייו? אמר להם - "כל חיי אני עובד

מת לאכילת הבהמות והחיות . וקשה דבגמרא בברכות (מ ע"א) איתא " , רב אמר יהודה , רב אמר אסור לאדם שיאכל קודם שיתן מאכל לבהמתו , שנאמר ונתתי עשב בשדך לבהמתך והדר ואכילת ושבעת". מבואר בזה שאדם חייב להקדים ולתת מאכל לבהמתו לפני שיאכל בעצמו, ועוד יותר מזה כתוב בגמרא שאסור לאדם לאכול לפני שיתן לבהמתו, שזה לא רק מצווה בעלמא להקדים את אכילת הבהמה, אלא נאמר בזה גם איסור אכילה שאסור לאכול שום דבר לפני שנותן לבהמה את האוכל שלה . ומעתה קשה , מדוע אצל נח לשון הפסוק הוא "והיה לך ולהם לאכלה" שמשמעותו שאכילת נח קודמת לאכילת הבהמות, הלא כיון שאסור לאדם לאכול קודם שיתן מאכל לבהמתו ממילא היה צריך להיות שאכילת הבהמות קודמת לאכילתו של נח וא"כ לשון הפסוק צריך להיות "והיה להם ולך ולאכלה" שאכילת הבהמות קודמת לאכילת האדם, ומדוע התורה הקדימה את אכילת נח לאכילת הבהמות

ולכאורה י"ל עפ"י דברי המדרש "אומר המדרש": "אדם ובהמה תושיע ה'" ! אדם בזכות בהמה, תושיע ה' ! מזעזע ...אדם לא ראוי לישועה בפני עצמו, לא מגיע לו שהעץ יוצא פירות ...למה? כי האדם הוא חוטא! הסיבה שיורד גשם בעולם זה בגלל שיש בהמות שצריכות לשתות, ורק בזכות אלה הבהמות שהן לא חוטאות, מגיע לנו, בני האדם, שפע מן השמיים. נו, אז כשמחלקים עכשיו אוכל, למי צריך לתת ראשון? בודאי -לבהמות ! אומר ר' שמעון סופר מקראקא: כל זה נכון כשעולם כמנהגו נוהג...אבל בדור המבול "השחית כלבשר את דרכו על הארץ"-אפילו החיות והבהמות עשו עבירות. באמת באמת הקב"ה הביא מבול לעולם משום שלא היו בהמות שבזכותן בני האדם החוטאים יוושעו... אז למה נח ומשפחתו כן ניצלו? כי הם היו נקיים מחטאים! אז כל השפע והאוכל שהיה בתיבה היה בזכותם...ואם כך כשמחלקים אוכל בתיבת נח -ודאי שנח ומשפחתו יאכלו ראשונים, ורק אח"כ יאכלו החיות

[שלמים בציון]

ויאמר אלוקים לנח...ובאת אל התיבה אתה ובינך ואשתך ונשי בניך איתך. ומכל החי מכל בשר שנים מכל תביא אל התיבה להחיות איתך, זכר ונקבה יהיו. [ו' י"ט]

"חוץ מהאנשים, מכל הבשר צריך להביא שניים -זכר ונקבה. "מהעוף למינהו ומן הבהמה למינה, מכל רמש האדמה למינהו שניים מכל יבואו אליך להחיות. "צריך להכניס לתיבה עופות, בהמות ורמשים. כמה? שניים. אבל מאיפה יאספו אותם? אין צורך לאסוף, "יבואו אליך", כל בעלי החיים יבואו לבד. טוב, עד כאן הקפה ראשונה. ממשיכה התורה: "ויאמר ה' לנח, בא אתה וכל ביתך אל התבה. "למה צריך לומר את "כל ביתך"? "לכבר נאמר לו להביא את אשתו בניו ונשותיהם...!"מכל הבהמה הטהורה תיקח לך שבעה שבעה איש ואשתו, ומן הבהמה אשר לא טהורה היא שניים, איש ואשתו. "בהמות טהורות שבעה ובהמות טמאות שניים, אבל למה פתאום עכשיו הם כבר הפכו לאיש ואשתו...? לפני כן נכתב זכרון ונקבה...וגם הפעם הן לא באותה מעצמן"... תיקח לך, "צריך לקחת לבד".גם מעוף השמיים שבעה שבעה זכר

על כך שלא אצטרך להשתמש במושג של "בן מזכה אב" - שלא אצטרך לילדים שלי... גם אם יעשו צדקה בממון שהנחתי להם והיה זה בציווי, המצווה תחשב שלהם ולא שלי. רק התורה שאני לומד בחיי, המצוות והמעשים הטובים שאני עושה בימי חיי, הם נטו שייכים לי ואף אחד אינו יכול לקחת אותם ממני". המשיך הרב מבריסק ואמר "אני רוצה להיכנס לגן עדן בקומה זקופה בזכות עצמי..." ר' מאיר ועקנין מטבריה היה יושב בקברו של ר' מאיר בעל הנס והיה אומר "הריני נודר צדקה לעילוי נשמתו!" שכן האדם מצווה לתת בחייו ועל ידי כך הוא מעלה את נשמתו. אך ישנם כאלה אשר עבדו כל ימי חייהם בשביל אשתו, בניו, נכדיו וניניו ומילא עבורם את חשבונות הבנק... לבסוף הוא עולה למעלה בחוסר כל! הוא בטוח שיספיק ללמוד את הש"ס ארבע פעמים... וזוהר שלוש פעמים... אך פתאום מגיע מלאך המוות ואומר לו זהו, הגיע זמנך למות--- מסופר - על אדם שהיה לו כלב שמירה מיוחד במינו, אשר היה מופקד בשמירתו לא רק על הצאן אלא גם על ביתו ורכושו. אך הגיע עת זקנותו של הכלב והוא כבר היה תשוש... ולא זו בלבד, הכלב היה גם נזקק לעזרה--- ראה כך אדונו והחליט להיפטר ממנו. האדון רצה לקחת את הכלב רחוק מביתו ליער, בשביל לזרוק אותו שם. אך בכל אופן ליבו לא נתן לו לזרוק אותו כך, ללא עזרה מינימאלית בלי שיוכל להתקיים ביער המלא בחיות טורפות. היה לו לאדון בביתו עור של אריה, הלביש את כלבו ועזב אותו באמצע היער--- הוא היה ניראה ממש אריה אמתי! והנה כל חיות היער ראו - אריה חדש הגיע ליער! כולם כיבדו אותו והשתחוו לפניו ואף דאגו לו לאוכל מדי יום ביומו. הכלב היה ממש מרוצה ממצבו החדש, אך לא היה זה לאורך זמן שכן האריה - מלך החיות, שמע על האריה החדש שהגיע ליער ולקח ממנו לקוחות... הלך לעקוב מקרוב אחר המתרחש... הסתתר מאחורי השיחים והנה הוא רואה משהו מוזר, אומנם אריה לפניו אך עורו התייבש ונראה שיש כאן מתחזה--- מיד יצא האריה מבין השיחים ושאל את הכלב המחופש "תאמר לי את האמת, מי אתה?" ענה לו הכלב "אבות אבותי היו גדולי עולם מאז ומעולם!" וכך התחיל לשבח את ייחוסו... אמר לו האריה "תראה, אני שאלתי אותך מי אתה, לא מי הם אבותיך!" המשיך הכלב המחופש ואמר "איך אתה מדבר כך? אתה עדיין לא מכיר את אבות אבותי הגדולים..." וממשיך לשבח את ייחוסו. ראה כך האריה וצעק עליו "שאלתי אותך - מי אתה??? ואם לא תאמר לי מיד אני אמית אותך!" הכלב ראה שכלתה אליו הרעה והשיב "אני בסך הכל חתיכת כלב"--- על האדם לזכור, כאשר הוא יעמוד לפני מי שאמר והיה העולם שואלים אותו "מי אתה?" לא שואלים אותו לייחוסו אלא רואים מהם מעשיו הטובים! על האדם לדעת שכל עוד חי, עליו לדאוג לעצמו שלא יעלה למעלה חס ושלום בחוסר כל... אסור לו להזניח את עצמו, וכמובן לא להסתמך על עזרת אחרים בעניינים הנוגעים לו לנצח נצחים! [מתיקות ועריבות התורה]

"ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך ולהם לאכלה". (פרק ו' פסוק כ"א) .

מדויק בלשון הפסוק "והיה לך ולהם לאכלה" שהפסוק מקדים את האדם לבהמה, ולכאורה כתוב בזה שאכילת נח קוד-

שאלות מענינות בהלכה

(בענינים שונים, מבית הגר"ח קנייבסקי)

שאלה: מאיזה גיל יש לעורר את הבנים ללמוד את כל הש"ס?

מ"ר שליט"א: מו"ר מרן הגרמ"ל לפקוביץ זצ"ל אמר בשם החזון אי"ש שעד בר המצווה צריך לסיים ש"ס.

שאלה: וכי זה לא "תפסת מרובה" מדי, לסיים ש"ס עד בר המצווה?

מ"ר שליט"א: לא לדעת ש"ס דורכלערנען (לעבור על ש"ס). גם אני למדתי עם בני ש"ס עד בר המצווה.

שאלה: אם הילד אומר בלי הבנה, או בגדול למשל, שנוסע למקום רחוק ורוצה לנצל את הזמן. האם יש עניין באמירת דפי גמרא מבלי שמבין כלל?

מ"ר שליט"א: בוודאי. בגמ' שבת סג "ליגמר אינש והדר ליסבר אף לא ידע מאי קאמר".

שאלה: מ"ר שליט"א בירך יהודי אחד שילמד תרי"ג פעמים את כל הש"ס, איך זה ייתכן?

מ"ר שליט"א: בהרהור אפשר בזמן מועט לעבור על כל הש"ס.

שאלה: האם החזון אי"ש היה נוהג לעשות סיום ביארצייט?

מ"ר שליט"א: החזון אי"ש כשהיה לו יארצייט היה לוקח גמרא חולין ועובר בהרהור כשעה או שעתיים ועושה 'סיום'.

שאלה: מי שישב בשיעור דף היומי, האם יכול לעשות 'סיום' כי הרי לא אמר בפיו את כל הגמרא?

מ"ר שליט"א: אפשר לעשות 'סיום' על הרהור (עפ"י הגר"א) וכש"כ על שמיעה ששומע כעונה.

שאלה: האם גמרא בלי רש"י נחשב ל'סיום'?

מ"ר שליט"א: כן. גם בימי אביי שאמר "עבידנא יומא טבא לרבנן" היה הלימוד בלי רש"י.

שאלה: חיסר קצת במסכת, האם נחשב 'סיום'?

מ"ר שליט"א: אין זה קריאת התורה שכל אות מעכבת אלא כשחיסר סוגייה שלמה.

שאלה: למד כל המסכת ולא עשה סיום עדיין. רק התחיל חזרה, לחזור מתחילת המסכת, האם כשגומר יכול לעשות ב' פעמים סעודת "סיום"?

מ"ר שליט"א: כן.

שאלה: מה יעשה מי שרואה שאינו מצליח ללמוד ולזכור את כל הש"ס, למרות שכבר שנים רבות שהוא כל כך משתוקק לזה אבל הוא מצליח בפועל?

מ"ר שליט"א: להתפלל, התפילה מועילה על הכול.

שאלה: באיזה מקום בתפילה להתפלל על זה?

מ"ר שליט"א: בכל התפילה. אבל לא מספיק התפילות הקבועות בשמונה עשרה אלא צריך גם להתפלל לה' במילים אישיות (אייגענע ווערטער) ולדבר אליו כדבר איש אל רעהו, עיין ביאור הלכה ס' תקעא.

שאלה: מה להתפלל על רבנו שליט"א בקבר רחל? מ"ר שליט"א: שיתנו לי ללמוד.

ונקבה. "עכשיו פתאום גם מהעופות צריך להביא שבעה, אבל פה אין חילוק בין טהר וטמא, מכל העופות צריך להביא שבעה! ובכלל לאן נעלמו הרמשים? מוזכרים רק בהמות והעופות... מה הסתירות האלה? מה הולך פה? ושמעתי לתרץ תירוץ עצום: בתחילה כשדור המבול הכעיסו את בורא העולם, הוא פנה לנח במידת הדין... ויאמר אלוקים לנח קץ כל בשר בא לפני... זה היה בחרון אף. באותו נצטווה נח להכניס לתיבה רק את אשתו, בניו ונשותיהם, ורק שניים מכל בשר, בהמות, עופות ורמשים. זה כל מה שצריך כדי להמשיך את קיום הבריאה, כך על זה בלבד נצטווה. וממילא מאחר וזה רצון הבורא, הבע"ח יבואו לבד אל התיבה... אבל אחרי ש"זיעש נח ככל אשר ציוה אותו אלוקים", אחרי הוא קיבל אפילו מרות מידת הדין, אז הקב"ה עבר לשבת על כסא רחמים"... ויאמר ה'לנח... כי אותך ראיתי צדיק לפני...". מסכן הנח הזה, אחרי שהוא יצא למתח לא יהיה כלום! לא יהיו לו חנויות רהיטים לקנות שולחן וכסא... לא יהיה לו קמח לעשות פיצה... לא שור לחרוש ולא חמור לשאת משאות... אפילו טישו הוא לא יכול להשיג... חלב וביצים מאן דכר שמיה! אמר הקב"ה לנח: בא אתה וכל ביתך אל התבה", קח את כל הבית, תכניס מה שאתה רוצה, כי לא יהיה לך אח"כ. רק בהמות טהורות תכניס שבעה, שיהיה מספיק חלב, אך מהטמאות שניים יספיקו לך. עופות, ממילא יש לך רק טהורים, אז תכניס שבעה. וזו גם הסיבה שאין רמשים, כי אדם לא מגדלם. ומשום שאלו החיות הביתיות של נח, לכן הם 'איש ואשתו', ולא זכר ונקבה..

[א.לשלמה]

ויחל נח איש האדמה ויטע כרם. וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלו (בראשית ט' כ"א)

סיפר רבינו החפץ חיים: פעם אחת לפני שנים רבות היה רב צדיק וחסיד, אחד מגדולי הדור שעשה סעודה והשתכר. עלה על השולחן והחל לרקוד, לשמוח ולהשתובב, עד שהתפשט מבגדיו כולם ונשאר ערום לגמרי... מרוב מאמץ נרדם. כשהתעורר נזכר בכל מה שעשה, התבייש מאוד ולא יצא מביתו חודשיים. כשיצא אחרי חודשיים לרחוב ראה חנות של תמונות ומזכרות, והנה במרכז חלון הראוה עומדת תמונה שלו כשהוא שיכור. ברח חזרה לביתו... מרוב בושה החליט לעזוב את המדינה ונסע ללונדון. שם ראה כי בכל חנויות הספרים נמצא ספר לבני הנוער הכותב נגד שכרות, ובכריכת הספר תמונה שלו ערום ומבוזה. ברח גם משם, ונסע הרחק, לניו יורק, שם חשב שלא יכירוהו. באותו זמן החליטה ועדת האו"ם כי בגלל בעיות השכרות בעולם שבכל מדינות העולם יקדישו יום אחד בשנה נגד השכרות, ושעה אחת יספרו וידברו עליו - ראו מה עשתה שכרות לצדיק כמוהו, ויראו תמונות שלו... לאן ילך אותו צדיק מרוב בושה, הרי בכל העולם רואים אותו וקוראים עליו? אמר החפץ חיים, זה לא סיפור חדש, זה סיפור ישן מאד, לפני ארבעת אלפים שנה. ומי היה אותו צדיק? זהו הצדיק נח, שעד היום כל ילד וילדה לומדים עליו בחומש. ומדי שנה בשנה קוראים בתורה את פרשת נח. ואפילו הגויים קוראים עליו. רואים אנו נורא ואיום מה ההשפעה שיש לפעולה של אדם! (מתוך דרשתו של הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, הובא בגיליון נר לשולחן שבת תשע"ט)

המבול יורד כבר שנה שלימה, כשמידת הדין מכלה כל שטח פנוי בעולם ומרוקנת אותו מכל הטומאה הרבה שהיתה בו עד עתה. עד אשר מעידה התורה: "ויזכור אלוקים את נח... ויעבר ה' רוח על הארץ וישוכו המים" שואלים רבותינו: מה היא אותה זכירה שזכר ה' שהביאה להרענת מידת הדין ולסיום המבול, אשר היה האסון הגדול בתבל?... מהו הדבר שאם עושה אותו האדם מבטל הוא את מידת הדין מכל העולם כולו?... עונים רבותינו ואומרים כי זכר ה' את כל החסד הרב שעשה נח בתיבה, כשהוא מוותר על חייו האישיים על מנת להאכיל ולדאוג לבעלי החיים שבתבה. כל אחד ומאכלו, כל אחד בשעתו. 'אתה מעביר במידותיך ומוותר על חיך בשביל האחר', אמר ה', 'אף אני אעביר על מידותיי ואעצור את מידת הדין והמבול'. מסופר על איש האלוקים הקדוש, רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל, המכונה ה'בבא סאלי' אשר היה נוהג בכל ליל ר"ח לנסוע אל עיר הקודש ירושלים ולערוך שם תפילה מיוחדת בשילוב סעודת ראש חודש עם כל הכוונות הראויות. והנה, ערב ראש חודש אחד, התכוון הבבא סאלי הקדוש עם כל בני ביתו ליציאה השגרתית אל ירושלים. רעייתו הצדקת כבר הכינה את סעודת ראש חודש ואף ארזה אותה לקראת היציאה. למטה, בכניסה לבית בנתיבות כבר המתין הרכב כמה דקות לנסיעה הארוכה, ואף בני הבית הכינו את כל הדברים הנדרשים ליציאת הרב למקום מרחקים. והנה, רגעים ספורים טרם היציאה, דופק יהודי על מפתן ביתו של הצדיק. "שלום, באתי לקבל ברכה", הוא ביקש בענוה. "מצטערים", הודיעו לו בני הבית, "אך כל מי שמכיר את קבלת הקהל של הצדיק יודע כי בערב ראש חודש אין הצדיק מקבל קהל, עקב יציאתו לתפילה וסעודת ראש חודש בירושלים". עננה של צער התפשטה על פניו של היהודי, שהוסיף להתחנן, "בבקשה, הגעתי במיוחד מהעיר חיפה הצפונית, עד הנה - נתיבות הדרומית. יצאתי בשעת בוקר מוקדמת ובמשך שעות עברתי מאוטובוס לאוטובוס, עד שהגעתי כעת, כמעט קרוב לשקיעה. אנא, מבקש אני רק ברכה קצרה". בני ביתו של הרב ריחמו על היהודי, והסכימו להכניסו באופן חד פעמי, לרגעים ספורים. היהודי הודה להם מקרב לב ונכנס אל חדרו של הבבא סאלי. "רבנו, כבר שנים שלי ולאשתי אין ילדים. אנא, כבוד הרב, הגעתי במיוחד מחיפה הצפונית בכדי שהרב יברך אותנו שנוכה לזרע קודש של קיימא", הוא ביקש בחמלה. הבבא סאלי שכבר היה מוכן ליציאה, עצר לפתע את הכל, ואמר לו: "בוא, שב בשולחן בבקשה". היהודי ניגש לשולחן והמתין להוראות הצדיק. פנה הבבא סאלי לאשתו וביקש: "אנא הרבנית, הגישו לנו מנה ראשונה לסעודה". הרבנית היתה המומה מהבקשה, שהרי כבר עומדים הם לצאת לירושלים, ולמה יבקש הרב להתעכב ולהגיש לו סעודה. גם בני ביתו של הרב תמחו מאד על העניין, אך מי הוא זה היכול להתרעם כנגד איש האלוקים ומחשבותיו. בהתבטלות גמורה ניגשה היא אל המטבח והגישה מהמטעמים שהיו מוכנים באותה עת. הרב פנה אל היהודי וביקש ממנו ליטול ידיים. הם נטלו ידיים, בירכו בכוונה וניגשו לסעודה. תלמידיו של הרב היו בטוחים כי הרב יערוך סעודה זריזה ויצא לדרך, אך הרב ישב ברוגע ובשמחה, שר שירים, אמר משניות ומזג כוס 'עארק' ליהודי. "האם ניסית לערוך תפילות או סגולות בכדי לזכות בילדים?" שאל הצדיק, והיהודי ענה: "אין סגולה, תפילה או קבר צדיק שלא ניסיו, אך הכל עלה בתוהו". בינתיים, בני הבית לא ידעו את נפשם מרוב פליאה - וכי שכח הרב שהם צריכים לצאת לירושלים, כמידי חודש בחודשו? כששמע הרב שהיהודי ניסה את כל הסגולות, שב הוא אל הסעודה והמשיך לשורר וללמוד בעורגה. או אז, לאחר זמן ממושך פנה הרב אל הרבנית ואמר: "מנה שניה בבקשה". 'מנה שניה?!', נדהמה הרבנית, וכמעט שעמדה להתלונן בפני הרב על הדבר, אלא שברגע האחרון עצרה את עצמה והגישה להם מנה שניה. הרב כיבד את היהודי לטעום מהמנה השניה, והמשיך לשורר שירים ולספר בדברי התורה הקדושה. הנהגה שהמתין למטה לא ידע את נפשו מרוב בלבול: "מה קורה הפעם? האם הרב מבטל את הנסיעה?".

לאחר זמן ממושך, פנה הרב לרבנית וביקש: "קינח בבקשה". מתוחה ומ-בולבלת הגישה הרבנית קינוח, כשהרב והיהודי המשיכו לסעוד ולהודות לה'. והנה, בסיומה של הסעודה הארוכה, קם הצדיק ממקומו ואמר ליהודי: "מזל טוב!, בעזרת ה' בשנה הבאה בתקופה זו תזכו לבן זכר אי"ה". שמח היהודי שמחה עצומה מאין כמוה, והודה לרב אין ספור פעמים. מיד פנה הבבא סאלי אל בני ביתו ואמר: "כעת, הבה ונזדרז לצאת אל ירושלים". מיד ירדו כולם עם כל הסעודה והכלים ונכנסו לרכב. מתח שרר ברכב, והכל היו סקרנים לדעת מדוע התעכב הצדיק זמן רב ושינה ממנהגו שלא לקבל קהל. כשהרגיש זאת פנה הצדיק יושבי הרכב ואמר: "בואו ואסביר לכם את אשר אירע היום. כשהגיע היהודי ממרחקים, ונסע שעות כדי להגיע הנה, ידעתי שאין לדחותו. אלא שראיתי כי ע"פ הטבע אינו יכול להביא ילדים לעולם, וכי עליו להישאר עירי כל ימי חייו. ביקשתי מה' שיאיר לי כיצד תוכל להגיע לישועתו, וגילו לי מהשמיים כי ישנו מפתח אחד שיכול לפתוח את כל השערים ולבטל את מידת הדין. המפתח הזה הוא העברת המידות וקבלת ביזיונות באהבה. על כן, ביקשתי לערוך סעודה מתוך נחת ושלוה, שעל ידי כך תעמדו בניסיון גדול מאד של העברת המידות, שהרי כולכם חייתם זמן רב והמתנתם בקוצר רוח. ההבלגה שלכם עם השתיקה הממושכת ללא עצבים וכעס - גרמה לשעת רצון גדולה בשמיים, אשר כל אשר אבקש באותו רגע יתקבל. מיד כשהגיע הקינוח וראיתי שאתם עומדים בניסיון ומתגברים שלא לרטון, ביקשתי שיזכה בפרי בטן, וראיתי שאכן התקבלה התפילה בזכות העברת המידות. שלמרות שהיהודי ניסה את כל הסגולות והישועות, אין גדולה בשמיים יותר ממפתח ההבלגה והעברת המידות - הפותח את כל השערים". כמה פעמים גבר ממתין לאשתו ברכב ומחכה שתדבר מהר בכדי שיספיקו להגיע לחופה, אך האשה מתעכבת שוב ושוב. אם היה יודע אותו גבר כי באותו רגע מנסים אותו בשמיים בניסיון החזק ביותר הפותח את כל השערים - היה ממתין הוא באהבה, ויודע כי כעת מבטלים מעליו את כל מידת הדין, על מנת לזכות אותו בישועות מעל הטבע, כנגד מידת הדין. "ויזכור אלוקים את נח", אומרים רבותינו, כי זכר ה' את העברת מידותיו ויותר על חייו האישיים למען הזולת. לפי שכאשר רואה מידת הדין העברת המידות למען האחר, הרי שהיא מסכימה לעורר רחמים על האדם, על כן כתב הפסוק: "ויזכור אלוקים (מידת הדין) את נח", שאף מידת הדין בעצמה שראתה את החסד שעשה נח בכל רגע משעות היממה - הסכימה שיפסיק המבול ויתחדש העולם. על כך, כתב הגאון בעל החת"ם סופר זצ"ל דבר מבהיל ונורא, והוא כי על ידי שאדם מקבל על עצמו לעשות חסד מסוים עם הזולת בקביעות - זוכה הוא לבנים. ואם הוא כבר בעל בנים - זוכה לבנים כשרים וצדיקים. ורמז לכך מהפסוק (תהילים לז, כו) "כל היום חונן ומלוה, וזרעו לברכה" - כי על ידי שהאדם כל היום חונן ומלוה, וגומל חסדים עם הבריות, בשכר זה יזכה שיתקיים בו 'זרעו לברכה', שיזכה לבנים כשרים וטובים". לכן, הגמילות חסד וההטבה עם הבריות בזמן המבול, ואף לפני המבול שהיה מנסה בכל היום לעורר את הדור לחזור בתשובה - היא זו שזיכתה אותו לילדים. וכן כתב ה'ספרונ' בפרשתנו שעל ידי שעסק בחסד רוחני של זיכוי הרבים לקרב את הדור ולהצילם שלא ימותו במבול - בעבור זה זכה לילדים למרות היותו מבוגר בן 550 שנה! על כך אמר מרן הרב שטיינמן זצ"ל: "מחסד וויתור - לעולם לא מפסידים", אלא רק מעוררים רחמים מהשמיים. מספרים כי שנה אחת, בשבת פרשת 'נח' ניגש הרבי מזיכלין זיע"א אל האדמו"ר מאלכסנדר וביקש ממנו שיברך את חתנו שיזכה לפרי בטן אחר שנים שלא זכה. באותו רגע אמר האדמו"ר כי הנה כתוב בפרשה: "אלה תולדות נח", ומסביר רש"י שתולדות האדם הם מעשיו הטובים, ואילו בהמשך כתוב: "ויולד נח שלושה בנים...", ומדוע לא פירש רש"י כפשט הדברים שתולדות נח היו שלושת בניו, אלא אמר שמעשיו הם התולדות?.. ללמדך, אמר האדמו"ר שפעמים שכל השערים בשמיים סגורים ואף שערי תולדה, והעצה היעוצה לפותחם היא על ידי 'תולדות מעשים טובים' שהחסד והעברת המידות הם המעשים הטובים המביאים את התולדות. שאחר שתולדותיו היו מעשים טובים, אזי זכה אח"כ לשלושה בנים. (מוסר והגדה)